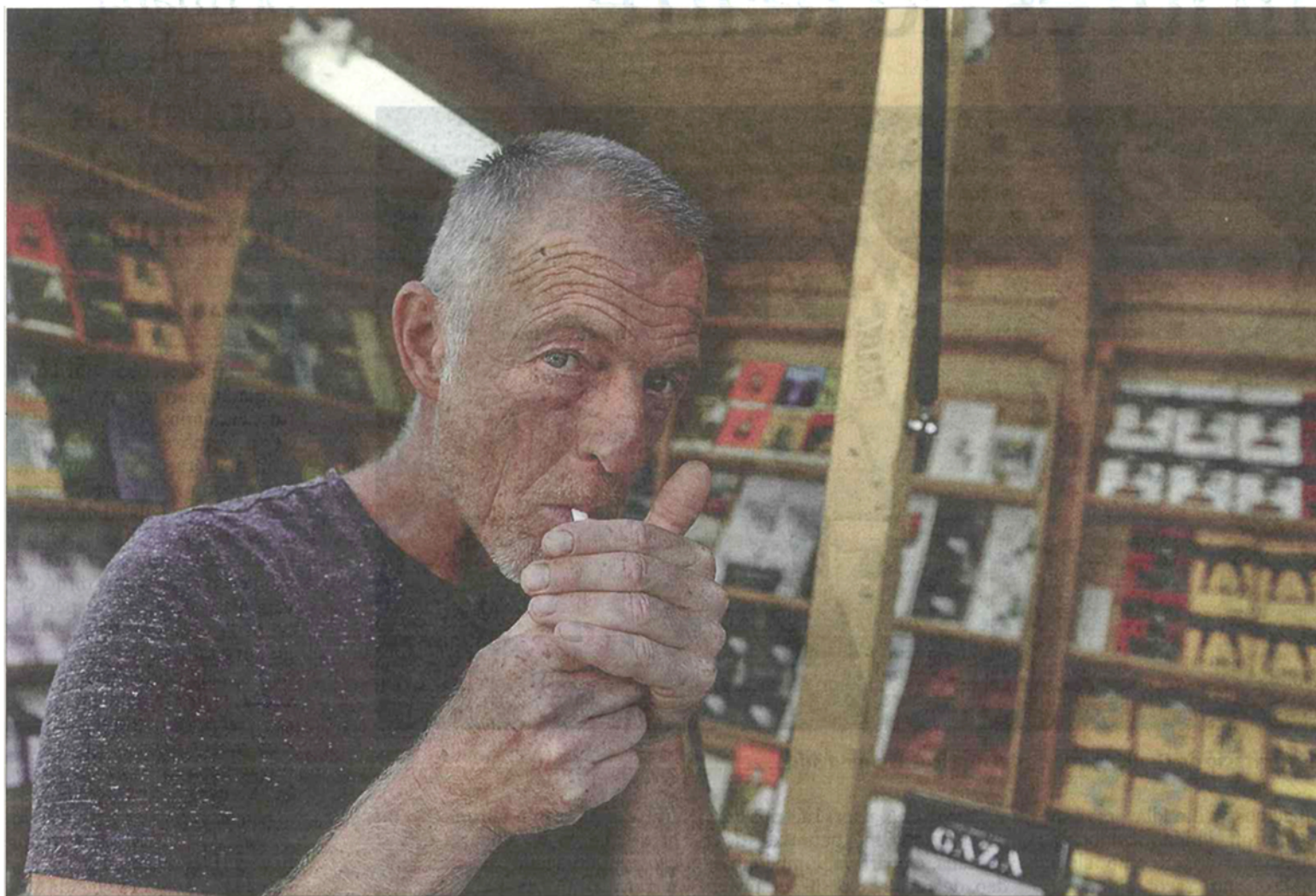

ENTREVISTA

Gerbrand Bakker s'encén una cigarreta ahir, a la Setmana del Llibre en Català

ALEX GARCIA

“En acabar la novel·la, hi vaig veure el meu germà ofegat”

Gerbrand Bakker, novel·lista, que publica ‘Les pereres fan la flor blanca’

XAVI AYÉN
Barcelona

L'holandès Gerbrand Bakker (Wieringerwaard, 1962) es passeja pels estands de la Setmana del Llibre en Català camuflat entre els turistes que omplen cada matí l'avinguda de la Catedral. Amb samarreta i posat despreocupat, podria passar per un d'ells, si no fos perquè de tant en tant un lector avesat el reconeix i li demana que li signi un exemplar d'algun dels seus llibres, sobretot *A dalt tot està tranquil* –que va guanyar el premi Llibreter fa dos anys– o *Deu oques blanques*. Ell, per això, els recomana el nou, *Les pereres fan la flor blanca* (Raig Verd), que acaba de sortir aquí tot i que va ser la primera novel·la que va escriure.

Va escriure aquest llibre dues vegades?

Sí, primer era una novel·la infantil-juvenil, de fet va ser el primer que vaig publicar. Passa que, anys després, vaig reescriure la mateixa història per a adults. Bàsicament, la feina va ser retallar. M'ha sortit molt més curta, perquè quan escrius per a nens dónes unes explicacions que ara ja no calen.

Una història que comença amb dos bessons que juguen amb el seu germà petit, i un pare separat que se'ls emporta a tots

de vacances en un cotxe que és una carraca... Com se li va acudir començar amb un narrador amb dos caps, és a dir, amb els dos germans bessons que expliquen alhora la història?

Ho vaig fer perquè jo mateix no havia llegit mai un llibre en primera persona del plural. Va ser com una manera de provar si podia funcionar, i crec que funciona, tot el que diu aquest narrador, la veu és creïble. El que m'agrada és que hi ha lectors que m'han dit que és confús, que ells volen saber qui dels dos pensa allò, si en Klaas o en Kees. Això em sembla molt diver-

tit. És també un exercici per als lectors. A l'hora d'escriure és una dificultat afegida, perquè a cada pensament jo sí que havia de saber qui parlava, encara que no ho expliciti. Hi ha diferències entre ells, esclar, en Kees és més dolç, per exemple.

Vostè ha fet de filòleg –elaborant diccionaris–, de jardiner i d'instructor de patinatge de velocitat sobre gel. A l'hora d'escriure, l'ha influenciat algun d'aquests oficis?

Sobretot el de jardiner, m'ha facilitat molt escriure sobre allò que jo volia escriure, sobretot quan vull

posar noms a les plantes i als arbres. Però quan vaig escriure *Deu oques blanques* vaig haver de refer tota la primera part perquè la protagonista no podia saber el nom de la flora: era una dona de ciutat.

Les pereres fan la flor blanca també es pot llegir com a una novel·la d'adolescència. Hi ha elements autobiogràfics?

No. Però, sent la història completament ficció, a part dels noms dels bessons, només els noms (de gent que conec personalment), la part emocional autobiogràfica sí que és molt personal. La filla petita de la meva germana es va ofe-

gar, tal com el meu germà petit es va ofegar ara ja fa trenta anys. Malgrat arrossegar aquest fet traumàtic, jo no n'era conscient, de tot el bagatge personal, quan escrivia. Un cop acabat i publicat sí que ho vaig veure clar. El meu germà hi era, d'alguna manera.

I alguna altra cosa?

Les relacions entre germans. Sentiments humans, com quan el noi lesionat s'enfada perquè veu que els altres dos intenten fer-li la vida

BESSONS NARRADORS

“No havia llegit mai una novel·la narrada alhora per dos bessons, i ho vaig fer”

EL GOS

“El més difícil era tenir el punt de vista del gos: no podia dir paraules com ‘cotxe’ o ‘pluja”

més fàcil i agradable, i hi perd naturalitat. És difícil acceptar aquest tipus d'amor.

Un dels personatges és cec. La paraula és més important per als cecs que per a la resta de les persones?

Sí, jo ho crec. És per això que estan més a prop dels escriptors. El problema és, evidentment, que les persones que hi veuen també veuen el llenguatge no verbal, cosa que es perd el que no hi pot veure. Han d'estar especialment atents, doncs, a allò que porten les paraules. Poden dir-te *t'estimo*, però amb aquestes paraules fer una cara que significa tot el contrari.

Una de les veus narratives és la d'un personatge en coma. Això va ser difícil?

La millor part de fer això és que ningú no sap com i què passa, així que vaig poder trobar la meua pròpia veu per a aquest noi. Va ser tot un repte. Gairebé com trobar la veu del gos, perquè els gossos són extremadament estúpids i alhora intel·ligents. Quan, amb la veu del gos, vaig posar la paraula *cotxe* recordo que vaig pensar: “Un gos no diria mai *cotxe*” i la vaig canviar. També em va passar amb el mot *pluja*. Vaig haver de reinventar la manera de veure el món sota el punt de vista del gos.

Va fer feina de recerca?

No. Prefereixo parlar de coses que ja conec. El millor que pots sentir és quan et diuen: “Com vas ser capaç de descriure la ceguesa, el coma, la manera de pensar d'un gos?”. Bé, és el que fem els escriptors, imaginar coses.

Com se li va acudir el detall del noi cec que té problemes quan s'eixuga després d'anar al lavabo?

Em va venir, senzillament, imaginant-me a mi mateix en aquesta situació.

I ara què?

Estic escrivint uns diaris, però encara no m'he posat amb una nova novel·la. Quan ho faci, però, com em demanen els meus amics, serà totalment diferent. Els quatre llibres que he fet –els tres que ja coneixeu i *Juni*, que apareixerà a Raig Verd properament– són una tetralogia fosca. Sento que he acabat un cicle, que ja no puc aportar cap cosa nova en aquest terreny. Què faré després? No ho sé, potser un thriller, que es venen com xurros.●

La poesia que ve de Síria

■ La jornada d'avui, a la Setmana del Llibre en Català, està dedicada a les biblioteques. Màrius Serra hi presenta (12.15 h) quatre llibres on aquests espais són protagonistes. A més hi haurà una bufada d'espelmes (18 h) amb pastís per celebrar els 100 anys de la xarxa de biblioteques públiques, i també una taula rodona (19.45 h) sobre la història de les biblioteques catalanes. La política alternativa serà, així mateix, protagonista en el dia d'avui, amb David Fernández, de la CUP, pre-

sentant diversos llibres: a les 17.45 h, *La revolta que viurem* d'Ivan Miró; a les 18.45 h, *Podem seguir sent d'esquerres?*, de Jordi Panyella; i, a les 19.30 h, *Kurdistan. El poble del sol*, de Jordi Vázquez. I, a les 19 h, un vis a vis –així es diu el format– del públic amb Teresa Forcades, que a més d'autora de llibres és religiosa exclaustrada i líder de Procés Constituent. La nit serà per al recital poètic (20.15 h) organitzat pel PEN Club i en el qual llegiran versos el siria Ugar

–una veu molt esperada, atesa l'actual situació internacional–, que estarà acompanyat pel palestí Bàsseem an-Nabris, pel cabilenc Salem Zenia, per la italiana Raffaella Salierno i pels catalans David Figueres, Carlota Sas i Clara Vallès. També es lliurarà el premi BBVA Sant Joan (20.15 h), que rebrà Najat El Hachmi per *La filla estrangera*, i Màrius Serra presentarà el premi Borni (20.30 h), que premia les pífies aparegudes en llibres d'història que troben els mateixos lectors.